

NIEUWSBRIEF VOOR BESTUURDERS EN MEDEWERKERS BETROKKEN EN ACTIEF IN HET BEROEPSONDERWIJS

OKTOBER 2020

Beste lezer,

Hierbij ontvangt u de nieuwsbrief voor en door vertegenwoordigers van de vakbonden die betrokken zijn bij het beroepsonderwijs. Suggesties, tips en bijdragen zijn van harte welkom. Deze kunt u sturen naar: **Isabel Coenen**. Veel leesplezier.

INHOUD

1. Ontwikkelingen in de sector kamers en SBB
2. Ontwikkelingen in de BBL
3. Nieuwsberichten

1. ONTWIKKELINGEN IN DE SECTORKAMERS EN SBB

📌 ACTIEPLAN SBB: ZICHT OP 35.000 LEERBANEN, NOG 19.000 TEKORT

Het actieplan van SBB voor het behoud van stages en leerbanen heeft tot nu toe 35.000 leerbanen opgeleverd. SBB startte het actieplan voor stages en leerbanen in april van dit jaar en is bedoeld om samen met scholen en bedrijfsleven de tekorten door de coronacrisis te bestrijden.

Benieuwd naar het actieplan? s-bb.nl/helpt

De voortgangsrapportage toont aan dat er successen zijn geboekt, maar ook dat er volop urgentie is om de tekorten te blijven aanpakken en agenderen. Zo is er op dit moment een tekort van 19.000 stages en leerbanen voor mbo-studenten. Dat is 3.000 minder dan bij de start van het actieplan, maar nog steeds een substantieel tekort. Positief nieuws is dat de cijfers van laten SBB zien dat erkende leerbedrijven 170.000 stages en leerbanen voor mbo-studenten beschikbaar stellen op Stagemarkt.nl en Leerbanenmarkt.nl. Hieronder zijn 35.000 vacante leerbanen.

FNV.NL

Nog werk te verzetten

Naast feiten en cijfers beschrijft de voortgangsrapportage de uitgevoerde acties en een vooruitblik naar de komende periode. Nieuwe maatregelen om het aantal coronabesmettingen te beperken raken de arbeidsmarkt en ook de beschikbaarheid van stages en leerbanen. De FNV pleit ervoor dat studenten die nu een opleiding volgen, waarvan onder invloed van Corona, het arbeidsmarktperspectief is veranderd, het makkelijker moet worden om over te stappen naar een andere opleiding, zonder negatieve consequenties. [Meer informatie: Voortgangsrapportage](#)

➡ **BEDRIJVEN WAAR MBO-STUDENTEN TERECHTKUNNEN VOOR EEN STAGE OF LEERBAAN ZIJN TEVREDEN OVER AFGESTUDEERDE MBO'ERS**

Eind vorig jaar stuurde SBB aan 40 duizend erkende leerbedrijven een digitale vragenlijst over de tevredenheid met recent afgestudeerde mbo'ers. De omgang met collega's en leidinggevendenden werd in 89% van de gevallen beoordeeld als goed tot zeer goed. 88% van de respondenten gaf dezelfde waardering voor de bereidheid zich in te zetten voor het bedrijf. Het onderdeel taal- en rekenvaardigheden scoorde minder hoog, maar kreeg met 58% toch nog een positief oordeel. Hier valt voor scholen nog wel winst te behalen.

Voor het eerst ook vragen over digitale vaardigheden

De respondenten waarderen de ict-basisvaardigheden van mbo-studenten in 33,3% van de gevallen als neutraal en voor 54,4% als goed. Informatievaardigheden scoren 36,9% neutraal en 51,6% goed.

[Meer informatie: Onderzoek tevredenheid werkgevers](#)

➡ **ADVIESAANVRAAG INCLUSIEF LEERBEDRIJF**

Op 24 augustus 2020 heeft de minister van OCW een adviesaanvraag naar SBB gestuurd over inclusieve leerbedrijven. De adviesaanvraag valt samen te vatten in de volgende vragen:

- 1) Hoe kunnen leerbedrijven hun inclusiviteit beter zichtbaar maken voor studenten?
- 2) Kan inclusiviteit een rol spelen bij het erkennen van leerbedrijven? Zo ja, op welke manier?

De adviesaanvraag is besproken binnen de TAC BPV, de Studentenkamer, met de werkgeversvertegenwoordiging en ter informatie voorgelegd in de sectorkamers. Hieruit volgen voorlopig de volgende (tussen)conclusies:

- Besteed aandacht aan de term 'inclusie'. Het is een containerbegrip waarvan het onduidelijk is wat er wel of niet onder valt.
- Er wordt wat betreft de zichtbaarheid van inclusiviteit bij leerbedrijven reeds gewerkt aan het toevoegen van extra zoekfilteropties op Stagemarkt.nl. Het gaat daarbij om de opties "een leerplaats die ook geschikt is voor mindervaliden" en "extra begeleiding". Dit wordt warm onthaald door de Studentenkamer, maar de bewoording "mindervaliden" wordt als problematisch ervaren.
- De vraag of inclusiviteit formeel een rol moet spelen in de erkenning moet verder worden verkend.

Het advies zal worden vastgesteld in het AB van 10 december 2020. Het concept advies zal aan het vakbondsoverleg beroepsonderwijs worden voorgelegd. [Meer informatie Isabel Coenen](#)

➡ **SKILLS**

In steeds meer initiatieven wordt gesproken over een skills gerichte arbeidsmarkt. Onduidelijk is wat de betekenis is van het woord skills. Het UWV wil samen met de SBB werken aan een eenduidig taalgebruik t.a.v. skills en kwalificaties. De kwalificatiestructuur is daarvoor het belangrijkste instrument. Er zijn nu te veel losse initiatieven op dit terrein met als risico dat er allerlei verschillende definities van skills worden ontwikkeld. De samenwerking van UWV en SBB kan bijdragen aan het verbinden van de vele initiatieven. Dit raakt aan veel ontwikkelingen, niet alleen voor mensen in een uitkeringspositie, maar bijvoorbeeld ook in het thema van werk naar werk. Het bestuur van de SBB heeft ingestemd om samen met UWV te werken aan het gestandaardiseerd en eenduidig in beeld brengen en beschrijven van skills, en hiervoor samen in gesprek te gaan met de ministeries van SZW en OCW.

➡ **CAMPAGNE STAGEDISCRIMINATIE**

Op initiatief van de minister hebben meerdere partijen de campagne Kiesmij ontwikkeld om stagediscriminatie tegen te gaan, waarbij de SBB een van de partners is. Het bestuur van de SBB heeft ingestemd met de campagne. Afgesproken is ook dat de FNV zich als partner bij de campagne gaat aansluiten. Daarmee kan de FNV mede richting kan geven aan de uitrol en vervolgstappen. De campagne is nog niet gelanceerd. [Meer informatie Isabel Coenen](#)

➡ ADVIES SBB: BRANCHES EIGENAAR VAN DE MEESTERTITEL

De meestertitel is alleen weggelegd voor zeer ervaren professionals die na jarenlange praktijkervaring een uitzonderlijk niveau van vakmanschap behalen. Dat stelt SBB in een advies aan de minister van Onderwijs. Het **advies** is opgesteld naar aanleiding van een motie van de Kamerleden Anne Kuik (CDA) en Eppo Bruins (ChristenUnie). Op verzoek van de minister heeft SBB nog eens onderzoek gedaan naar het fenomeen 'meestertitel'. De conclusie blijft dezelfde als die SBB al in 2012 een keer trok: de meestertitel past niet bij het mbo. Studenten die een mbo-studie afronden zijn nog beginnende beroepsbeoefenaars. De meestertitel komt pas in zicht na jarenlang werken op topniveau. Het is dan ook aan branches om zo'n titel te verstrekken.

Excellentie

In het advies wordt verder aangegeven dat er wel allerlei mogelijkheden zijn voor studenten om zich te specialiseren tijdens hun studie. Voorbeelden zijn de excellentietrajecten, maar ook keuzedelen bieden studenten de kans om zich te specialiseren. In een brief aan de Tweede Kamer concludeert minister Van Engelshoven dat ze de conclusie van SBB deelt. Lees hier het advies van SBB over de meestertitel

[Lees ook: Branches aan de slag met meestertitel](#)

➡ VIER NIEUWE MEESTERTITELS VOOR DE SLAGERSBRANCHE

Vier nieuwe meestertitels zijn afgelopen week uitgereikt: twee 'branche erkende meesterslagers' en twee 'branche erkende meesterverkopers'. De meestertitels zorgen voor een herwaardering van het ambacht en motiveren medewerkers om ook het beste uit zichzelf te halen. Meestertitels kunnen in diverse branches geïntroduceerd worden.

[Lees verder](#)

➡ ACTIE VOOR BEHOUD MELD- EN EXPERTISEPUNT

Jacco Vonhof, voorzitter van MKB-Nederland heeft begin september een brief gestuurd aan de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Economische Zaken en Klimaat en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In de brief wordt aandacht gevraagd voor de belangrijke rol van het Meld- en expertisepunt bij het behoud en de ontwikkeling van de kleinschalige beroepen en hun opleidingen in Nederland. In de brief wordt gepleit voor de voortzetting van de financiering na 2020, nu het ministerie van OCW heeft besloten om de subsidie te stoppen per 1 januari 2021. De FNV ondersteunt dit van harte en heeft al eerder bij diverse Tweede Kamerleden en de minister van OCW aandacht voor dit thema gevraagd.

[brief kleinschalig specialistisch vakmanschap](#)

➡ TOEKOMSPERSPECTIEF KWALIFICATIESTRUCTUUR

De SBB is advies gevraagd over de toekomst van de kwalificatiestructuur. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen een stip op de horizon en concrete punten voor doorontwikkeling (het nog beter benutten van de goede elementen in de structuur). Van belang is dat de kwalificatie moet blijven leiden tot een herkenbaar diploma maar ook ruimte moet kunnen bieden voor een eigen onderwijsinvulling, regionaal of sectoraal, in samenwerking met het (georganiseerd) bedrijfsleven.

De huidige structuur is ontworpen voor diplomagerichte trajecten. Daar voldoet hij goed. Op dit moment is de structuur echter nog niet adaptief genoeg voor volwassenen die door willen leren of switchen. Keuzedelen en mbo-certificaten zijn daar een eerste aanzet voor. Van belang is dat formeel gewaardeerd kan worden wat eerder (elders) is behaald of ervaring is opgedaan, in werk of daarbuiten. Een FNV-inzet zal tijdens het volgende vakbondsoverleg worden besproken.

➡ EVALUATIE PILOT MBO-CERTIFICATEN

De FNV ondersteunt de ontwikkeling van mbo-certificaten, mits deze vraag gericht worden aangeboden. Dat betekent dat deze moeten aansluiten bij de behoefte van werkenden en werkzoekenden en moeten leiden tot versterking van hun arbeidsmarktperspectief. MBO-Certificaten zijn onderdeel van het actieplan van de SBB en kunnen een oplossing zijn voor mensen die al een stevige basis hebben en slechts een deel van een opleiding, nodig hebben om zich te kunnen omscholen of bijscholen. Soms is echter een volledige mbo-opleiding nodig. Bijvoorbeeld als mensen nog geen startkwalificatie hebben of als een volledig mbo-diploma nodig is om een nieuwe functie te kunnen uitoefenen. Het belang van een startkwalificatie is recent door het **CBS onderzocht**. Mbo-certificaten zijn dus extra en mogen niet in de plaats komen van reguliere trajecten die leiden tot een volledig diploma. De voorkeur gaat uit om trajecten die leiden tot een certificaat via werkend leren vorm te geven met een arbeidscontract en loon volgens de cao. [Meer informatie over mbo-certificaten](#)

KAMERBRIEF TK OVER EVALUATIE SBB

Minister Van Engelshoven heeft de Tweede Kamer het evaluatierapport gestuurd over de wettelijke taak van de stichting Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) voor het beoordelen erkennen van leerbedrijven. Zij gaat daarbij in op de hoofdlijnen uit de evaluatie en ondersteunt de conclusies dat de SBB goed voor deze taak is toegerust. Ook onderstreept ze de aanbevelingen voor verbetering. [Zie ZBO-evaluatie SBB](#)

2. ONTWIKKELINGEN IN DE BBL

EXTRA MIDDELEN VOOR PRAKTIJKLEREN

In kader van het crisis- en herstellepakket komt een extra impuls op de regeling praktijkleren van jaarlijks € 10,6 miljoen voor de studiejaar 2020-2021 en 2021-2022 die de minister van OCW in het kader van het actieplan stages en leerbanen beschikbaar stelt. Deze impuls is bedoeld om werkgevers uit de betreffende sectoren te stimuleren bbl-plekken te bieden. De SBB krijgt extra middelen om meer leerbedrijven te werven. Hierbij treft u de [link naar de brief](#) van de minister met daarin de selectie van sectoren die hiervoor in aanmerking komen.

MELDPUNT STAGE EN LEERBAAN TE KORTEN

SBB doet er alles aan om het aantal stages en leerbanen voor mbo-studenten en volwassenen op peil te houden. Toch kan het voorkomen dat plotseling een probleem ontstaat. Via deze pagina kunnen studenten en volwassen die een stage of leerbaan zoeken ondersteuning krijgen.

Voor volwassenen [Leerbanenmarkt](#)

Voor studenten [Meldpunt-stagetekorten](#)

KAMERBRIEF OVER AANBOD STAGES EN LEERBANEN EN GELIJKE KANSEN

Minister Van Engelshoven informeert de Tweede Kamer over het aanbod van stageplaatsen en leerbanen in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Daarbij gaat zij in op de maatregelen om het aanbod van stages en leerbanen in het mbo op peil te houden. Ook informeert zij de Kamer over de acties en maatregelen om gelijke kansen op stages te bevorderen en stagediscriminatie tegen te gaan. [Aanbod-stages-en-leerbanen-en-gelijke-kansen-op-stages](#)

3. NIEUWSBERICHTEN

BEGROTING OCW 2021: KABINET BIEDT ONDERWIJS GEEN NIEUW PERSPECTIEF

De FNV is zwaar teleurgesteld dat het kabinet niet bereid is om structureel meer in onderwijs en onderzoek te investeren. Alle aangekondigde maatregelen waren reeds bekend, zoals de compensatie voor de gestegen leerlingen- en studentenaantallen, waarbij OCW bovendien zelf nog € 60 miljoen moet bijdragen. Ook de doelmatigheidskorting van 183 miljoen euro is niet van de baan. Daarbij wordt er ook structureel bezuinigd op de lerarenbeurs.

Corona

De coronacrisis heeft verschillen in kansen zichtbaarder gemaakt. Om gelijke kansen te bevorderen zijn extra maatregelen en middelen nodig. In mei kwam het kabinet vanwege de impact van de coronacrisis met eenmalig 494 miljoen om onder andere leerachterstanden te bestrijden en studenten te compenseren. Daarvan wordt het grootste deel dit jaar al uitgegeven. 326 miljoen is bestemd voor het huidige kalenderjaar, 168 miljoen resteert voor 2021. Dat is volstrekt onvoldoende om de gevolgen van Covid19 goed op te kunnen vangen en te voorkomen dat straks een grote groep nog meer op achterstand komt te staan.

De FNV pleit in haar [brief](#) voor forse investeringen en maatregelen om te zorgen dat:

- **Werken in het onderwijs aantrekkelijker wordt en gelijke kansen worden bevorderd.**
- **De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt wordt verbeterd.**
- **Alle werkenden en uitkeringsgerechtigden toegang hebben tot een passend ontwikkelaanbod en loopbaanbegeleiding**

Lees ook de reactie van de AOb: [Kabinet-biedt-onderwijs-geen-nieuw-perspectief](#)

➡ CBS-ONDERZOEK BEWIJST: DIPLOMA GEEFT GOEDE START ARBEIDSMARKT

CBS [onderzocht](#) hoe het voortijdig schoolverlaters (jongeren die stoppen met een opleiding zonder een diploma op ten minste startkwalificatieniveau te hebben gehaald) sinds 2008 verging. In 2008 verlieten 87.000 jongeren zonder diploma de opleiding. In 2018 hadden de meesten (70 procent) veel minder vaak betaald werk dan studenten die wél een startkwalificatie haalden (91 procent). De schoolverlaters met een baan hebben vaker flexibele dienstverbanden. Van de schoolverlaters keerden vrouwen binnen tien jaar iets vaker (45 procent) dan mannen (42 procent) terug naar school om alsnog een startkwalificatie te halen. Daar slaagden vrouwen vaker in (30 procent) dan mannen (23 procent). Het op latere leeftijd een startkwalificatie kunnen halen leidt tot betere kansen op de arbeidsmarkt.

➡ MBO-INSTELLINGEN, HOGESCHOLEN EN UNIVERSITEITEN: LEVEN LANG ONTWIKKELEN DOOR PERSOONLIJK LEERRECHT PER JAAR

Iedere werkende Nederlander vanaf 27 jaar moet het basisrecht van één week scholing per jaar krijgen. Dat is de kern van het plan 'Een leven lang ontwikkelen voor iedereen' van de mbo-raad, Vereniging Hogescholen (VH) en Vereniging van Universiteiten (VSNU). [Leer hier meer over dit voorstel](#)

➡ ONDERZOEK LSVB NAAR UITVAL

Het hoger onderwijs heeft elk jaar te maken met een groep studenten die uitvalt of switcht van studie. De percentages zijn het hoogste in het eerste studiejaar. In het hbo valt zo ongeveer 30% van de eerstejaarsstudenten uit. Zij kiezen voor een andere opleiding aan een onderwijsinstellingen of schrijven zich uit bij het bekostigde onderwijs. In het wo is dit percentage stabiel, rond de 7% van de eerstejaarsstudenten.

De LSVb tracht middels dit onderzoek inzichten te geven in hoe uitval onder eerstejaarsstudenten verminderd kan worden. Juist in deze tijd is het belangrijk dat eerstejaarsstudenten zich verbonden voelen met hun onderwijsinstelling, aangezien de gevolgen van de coronacrisis voor nieuwe lichting studenten enorm zijn. Zij zullen niet op de gebruikelijke manier kennis kunnen maken met hun onderwijsinstelling en hun studiegenoten. Daarom wordt er in dit onderzoek gekeken in hoeverre het 100-dagen beleid een kansrijke interventie is om uitval onder eerstejaarsstudenten tegen te gaan.

[Onderzoek naar uitval studenten](#)

➡ DALENDE DOORSTROOM MBO-HBO: WAAROM STROOMT EEN STEEDS KLEINER AANDEEL VAN DE MBO-STUDENTEN DOOR NAAR HET HBO?

Het rapport richt zich op de vraag waardoor er in de afgelopen 10 jaar minder studenten van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) zijn doorgestroomd naar het hoger beroepsonderwijs (hbo). Daaruit blijkt dat voor sommige groepen studenten het leenstelsel een drempel vormt om verder te studeren. [Researchned-doorstroom-mbo-hbo](#)

➡ KAMERBRIEF OVER MOGELIJKHEID MODULES MBO EN HO VOOR WERKENDEN EN WERKZOEKENDEN

Minister Van Engelshoven informeert de Tweede Kamer over de mogelijkheden voor werkenden en werkzoekenden om modules te volgen in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hoger onderwijs (ho).

Meer informatie: [modules in het onderwijs](#)

➡ RUIMTE IN REGELS, EEN FLEXIBEL MBO-AANBOD VOOR LEVEN LANG ONTWIKKELEN

De nieuwe brochure 'Ruimte in regels - een flexibel mbo-aanbod voor leven lang ontwikkelen' geeft antwoorden op veelgehoorde vragen van docenten en beleidsmakers over maatwerkonderwijs voor volwassenen die werken of werk zoeken. In de brochure wordt onder meer ingegaan op de mogelijkheden voor maatwerk bij de bol en bbl, de derde leerweg, examinering, certificaten en verklaringen en financieringsmogelijkheden en geeft een goed beeld van de mogelijkheden die het mbo heeft voor volwassenen.

Als bijlage bij de brochure is hier ook een totaaloverzicht van het onderwijsaanbod van de mbo-instellingen te vinden.

[Ruimte-in-regels-een-flexibel-mbo-aanbod-voor-leven-lang-ontwikkelen](#)

➡ MIDDELEN VOOR ONDERZOEKERS DIE VERTRAGING HEBBEN OPGELOPEN

In een [Kamerbrief](#) stelt de minister dat ze zelf het geld helaas niet op de plank heeft liggen, maar ze vindt wel dat er iets moet gebeuren. Daarom vraagt ze NWO om 20 miljoen euro uit te trekken voor onderzoekers met een tijdelijk contract die door de coronacrisis vertraging hebben opgelopen. Het geld wordt in mindering gebracht op de bijdrage van NWO aan de Nationale Wetenschapsagenda, een programma met als doelstelling wetenschap en de maatschappij beter te verbinden.

Cao

In onderhandelingen voor de jongste cao voor het wetenschappelijk onderwijs, waarbij ook de AO_b betrokken was, is 0,45 procent van de beschikbare loonruimte gereserveerd voor wetenschappers met een tijdelijk contract die door de coronacrisis in de problemen zijn geraakt. 'De eerste tientallen contractverlengingen zijn hieruit gerealiseerd', schrijft de minister in haar Kamerbrief. Ze vraagt de universiteiten nadrukkelijk om vertraagde postdocs desnoods een 'vast' contract aan te bieden. Dat kan eventueel ontbonden worden zodra het onderzoeksproject is afgerond.

Lees ook [Minister-wil-extra-geld-voor-vertraagde-wetenschappers](#)

➡ GEEN EXTRA WO-DOCENTEN, ONDANKS SCHRAPPEN BASISBEURS

Met de honderden miljoenen euro's van het nieuwe leenstelsel hebben de universiteiten maar weinig nieuwe docenten aangenomen. In het hbo zijn er wel docenten bij gekomen. Er zijn wel meer docenten in het wo, maar er zijn nog meer studenten. In 2012 waren er 22 studenten per wo-docent en dat is nog steeds zo. Achter de komma is het zelfs licht achteruitgegaan. Op de hogescholen gaat het beter. Sinds 2012 hebben zij meer dan 4000 extra docenten aangenomen, mede dankzij de honderden miljoenen euro's van het nieuwe leenstelsel. Het aantal hbo-studenten nam toe, maar het aantal docenten groeide naar verhouding iets harder.

Dat de student-docent ratio op de universiteiten maar niet beter wordt, komt doordat het budget per student ondanks het extra geld van de basisbeurs alleen maar daalt, laat universiteitsvereniging VSNU weten. De rijksbijdrage per student is gedaald van 20.100 euro in 2000 (bron: VSNU) naar om en nabij 13.000 euro in 2019 (bron: Radboud Universiteit).

Uit [onderzoek van de NOS](#) bleek eind september dat universiteiten en hogescholen de leenstelselmiljoenen wel willen gebruiken voor 'intensiever en kleinschaliger onderwijs', maar dat zij al moeite genoeg hebben de groeiende studentaantallen bij te benen. De AO_b benadrukt dat onderwijs alleen verbetert met vaste contracten en meer universitaire stafdocenten.

Lees ook: ['Voor vaste onderzoeksbanen is meer geld nodig'](#)

➡ LERAREN TE KORT BIJ ACHTERSTANDSSCHOLEN

Uit [het Pisa-rapport](#), dat is opgesteld in opdracht van de Oeso (de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) blijkt dat het lerarentekort op achterstandsscholen geen typisch Nederlands probleem is. Achterstandsscholen in de hele wereld hebben vaker een gebrek aan middelen en aan leerkrachten. 'In deze scholen hebben leerlingen een dubbele achterstand', schrijven de Pisa-onderzoekers. 'Die van hun sociaaleconomische achtergrond én van het schoolsysteem.'

[Pisa-rapport-waarschuwt-voor-lerarentekort-op-achterstandsscholen](#)

Lees ook: ['Nederlandse Pisa-scores zakken weg'](#)

➡ NL LEERT DOOR

Dit is een tijdelijke subsidieregeling voor werkenden en werklozen voor een ontwikkeladvies en scholingen binnen NOW2 en wordt voortgezet onder NOW3. Voor de ontwikkeladviezen en scholingen gelden verschillende werkwijzen. De NLLD - S regeling is een [tijdelijke subsidieregeling](#) van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en is onderdeel van een flankerend tijdelijk crisispakket waarvoor € 50 mln. beschikbaar is gesteld. Dit crisispakket bestaat uit ontwikkeladviezen en (online) scholingstrajecten. In deze regeling is het onderdeel scholingstrajecten uitgewerkt wat nog in 2020 kan worden aangevraagd. Het budget voor ontwikkeladviezen voor 2020 is reeds uitgeput.

[Tijdelijke-subsidieregeling-nl-leert-door-met-inzet-van-scholing/over-tijdelijke-subsidieregeling-nl-leert-door-met-inzet-van-scholing](#)